

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris D. Hludowici Blosii Abbatis Lætiensis Ordinis S. P. N. Benedicti Tomus Posterior Margaritum Spirituale

Blois, Louis de

Monasterii Campidonensis, 1672

Divisio V. Instructio pro peccatoru[m] examine & expiatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45885](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45885)

Speculū
Mona-
chorū.

auxilio & gratiā: magna enim est
mea ingratiudo; magna, & nimis
magna est peccatorum meorū enor-
mitas: verum tamen in immensum
maior est tua misericordia. Igitur,

Marth. 8
Luca 18

amator hominum Deus, & spes mea
ultima, miserere mei secundum ma-
gnam misericordiam tuam, & se-
cundum multitudinem miseratio-
num tuarum dele iniquitatem meā.

Interdum, tanquam ex abrupto
flectens genua in conspectu Do-
mini, affectuose dicit: Domine,
si vis, potes me mundare, vel illud:
Deus propitius esto mihi peccatori.
Vel illud: Miserere mei Iesu, fili
David. Item illud: Domine adiuva
me. Similiter ante Matrem Do-
mini virginem Mariam, & ante
Sanctos Sanctasque Dei cor suum
effundet, suppliciter eorum inter-
cessionem postulans.

D I V I S I O V.

Instructio pro peccatorum examine & expiatione.

1. Quotidianum examen de peccatis.
2. Excitatio ad vitam futuram & gloriam desiderandam.
3. Quanto tempore purgationi peccatorum sit insistendum.
4. Sua cuique capacitas est discretè confide-
randa.
5. Feruor temperandus.
6. Constantia & ardo in exercitijs assueptis.

1.
Quotidiè
commissio-
rum in
Deum va-
tio sub-
ducenda.

Quotidiè, vel certè frequen-
ter, accepta opportunitate,
recolliget se, & cum profunda
humilitate, firmoque emendatio-
nis proposito, recogitabit atque
sigillatim confitebitur coram Do-

mino peccata vitæ antea factæ; ma-
ximè ea quibus ipsam divinam
bonitatem gravius enormiusque
offendit. Verum tamen in illis
quæ ad lubricitatem carnis spe-
ctant, non indiscretè immorabi-
tur, ne recordatio, & morosior
pertractatio veteris peccati, novū
peccatum per illicitam delecta-
tionem pariat.

In qua confessione, contritio-
ne, sensibiliq; devotione, magis
lugere consuescet, quod erga Deū
Creatorem & Patrem suum dul-
cissimum contumeliosus ingra-
tusque fuerit, quàm quod seipsū
æternis supplicijs obnoxium red-
diderit.

In formulis lamentationum,
piarumque querimoniarum quas
præscripsimus, non hoc spectabit,
ut multas sententias percurrat;
sed quas voluerit, & quot volue-
rit assumere, assumet, nullo etiam
servato ordine. Si unam tantum,
vel duas vel tres elegerit, quas a-
pud se, ubicunque fuerit, iterum
arque iterum reperat, laudabili-
ter faciet: si verò plures maluerit
versare, etiam laudabiliter faciet.

Liberè eum pro sua devotione
agere, & ubique confusionem vel
perplexitatem vitare volumus.
Novi unum, qui exterius occupa-
tus in sua ad Dominicam passio-
nem conversione, inter castas
confabulationes hæc aut similia

pau-
+ Hoc est enim attritio duntaxat proce-
dens ex timore servili; alterum verò est no-
bilior dolor qui vocatur contritio ex ti-
more filiali, ut docet D. Thomas 3. parte in
supplemento quest. 1. art. 3.

Speculū
Mona
chorū.

pautula verba ruminare gaudebat: *O bone Iesu! o pie Pastor! o dulcis Magister! Bone Iesu misere-re mei, pie pastor dirige me, dulcis Magister doce me: Domine adiuva me.* Alter quidā aliquando plura, aliquādo pauciora delectabatur revolvere, & eadem alijs atq; alijs verbis pro suo affectu exprimere.

Compun-
ctio etiā
alio mo-
do ad sei-
ficur me
ditatione
novissi-
morum.

Nolter verò Tyro in his, sicut diximus, liber sit. Qui etiam se ipsum ad compunctionem diligentiamque spiritualis propositi ex meditatione mortis, Purgatorij, iudicij, inferni, & patriæ cælestis excitare poterit, si ita placeat. Quorum quidem meditati-

Timor li-
beraliū.

o, quantò propinquiùs ad timorem^a liberalem, & Dei amorem accedit, tantò ipsi Domino acceptabilior, & ad purificandas animas efficacior est. Rursum, quantò eadem timori illiberali & servili vicinior fuerit, tantò minor utilitas ex ea referetur. Per timorem liberalem metuimus peccare, ne benignissimum Dominum Deum nostrum offendamus, e jus-

Timor
servili,
& quid
is nobis
conferat.

que perdamus gratiam, & familiaritatis benevolentiam: per timorem servilem formidamus malè agere, ne damnis, pœnis & supplicijs afficiamur. Verumtamen bonum est, nos vel per timorem^b servilem à vitijs abstinere; ita tamen, ut ibi non permaneamus,

^a Quem Theologi vocant, noto nomine & re, filialem, ut jam ex D. Thoma ostensum est.

^b Hanc gradationem in justificatione impij notat & declarat Synodus Tridentina sess. 6. cap. 6. & sess. 14. cap. 4. allato etiam Ninivitarum exemplo ex Ionæ 3.

fed inde ad timorem liberalem transeamus.

In meditatione æternæ gloriæ, hæc aut similia apud se pertractabit: *O quam beata est caelestis illa Ierusalem, cuius muri pretiosissimis constant lapidibus, cuius portæ electissimis nitent margaritis, cuius platea mundissimo sternuntur auro, cuius horti flosculis incomprehensibiliter vernantibus adblandiuntur! Ibi vox lætitiæ perpetuò auditur, ibi canticum gaudij sine fine promitur, ibi iubilus exultationis iugiter innovatur, ibi organa Sanctorum semper resonant, ibi cinnamomum & balsamum ineffabilem suavitatis odorem indefinenter spirant: ibi est pax & requies omnem sensum exuperans, ibi est temperies & serenitas omnem captum humanum excedens, ibi est dies æternus, & unus omnium spiritus; ibi est certa securitas, & securitas æternitas, & æterna tranquillitas, & tranquilla felicitas, & felix suavitas, & suavis incunditas; ibi iusti fulgebunt, sicut sol, in regno Patris eorum.*

2.

Æterna gloria in cuncta meditatione. Apoc 21 Symbolica descriptio spiritualium gaudiorum sub velamentis rerum corporaliū.

Philip. 4

Matth. 13.

O! quanta felicitatis est Angelorum choris interesse, cum sanctis Patriarchis & Prophetis, cum sanctis Apostolis & Martyribus, cum sanctis Confessoribus & Virginibus, cum gloriosissima Dei Genitrice Maria, perpetuum habere consortium! non timere, non iristari, non angī, non gravari, non attediari! nullum sustinere laborem, nullum impedimentum, nullum fastidium, nullam necessitatem!

Præsentia Sanctorum, absentia omnium malorum.

O quanta consolationum opulentia!
E ff 3

speculū
Mona.
chorū.

Omne bo-
num &
elara vi-
sio Dei &
Christi;

Psalm.
83.

1. Cor.
13.

Omniū
sensum
volupta-
tes lon-
gē exce-
dit volu-
ptus Bea-
torum in
celis ex
Deo viso.

tia! *ō quanta deliciarum affluentia! *ō quanta gaudiorum exuberantia! *ō quanta purissimarum voluptatum abyssus, videre lumen illud incircumscriptum, videre lucem illam summē amabilem, videre indicibilem illam altissima Trinitatis gloriam! videre Deum deorum in Sion! videre autem non in enigmate, sed facie ad faciem! Videre item glorificatam unigeniti Dei humanitatem! Nam si dulce est visibilem cali ornatum in-
tueri, micantem stellarum claritatem aspicere; rutilantem solis splendorem cernere, fulgidum luna candorem videre, gratam aëris lucem considerare; avicularum, florum, graminum, & colorum elegantem decorem contemplari; philomelarū & galeritarum dulces cantus excipere; lyra & cithara suavem melodiam audire; rosarum liliorumq; fragrantem odorem haurire; aromatum & pigmentorum eminentem redolentiam percipere; diversorum fructuum deliciosum saporem gustare: si, inquam, dulcedo maxima ex his sentitur; quantus erit sincerissima jucunditatis torrens, immensam illam pulchritudinem perfectē contemplari, perfectēq; infinitam illam dulcedinem gustare, unde omnis pulchritudo, omnisq; dulcedo rerum creatarum profluit atque descendit?***

Corporea
volupta-
tes visu te-
nuer
admir-
brant bea-
titudinē
cal; item.

Nobis quidem aeternae felicitatis, & futurae resurrectionis statum representat verum tempus, in quo novā quādam gratiā, admirabili ornatu, calum, terra, arbores, ac cetera decorantur: verumtamen inter id quod representat, & id quod re-

presentatur, major est differentia, quam inter opaca noctis tenebras, & jubar solis meridiani. Beata igitur, & iterum beata caelestis illa Ierusalem, ubi est omne quod placere potest, & unde abest omne quod potest displicere: ubi in saecula saeculorum feliciter laudatur Deus omnipotens.

Haec supernae civitatis gaudia purē frequentare discat, eaque amare & expetere, non tam propter proprium commodum, quam propter Dei laudem & honorem. Quamquam hujusmodi meditatio vitæ æternæ sincerius exerceri poterit ab eo qui jam profecit in interna conversatione, quam ab eo qui vix dum initia propriae mortificationis attingit, seque potius quam Deum adhuc quærere novit.

In supradictis lamentationibus novus Tyro se exercebit perseveranter ad unum, tres, sexve menses, aut ad annum integrum vel amplius, id est, tam diu, donec senserit mundi sui que contemptum intus utrunq; convalescere, & se ad vitæ spiritualis propositum aliquantulum fervere. Aliqui ægrius, aliqui facilius ad meliora convertuntur: sed & nonnulli à benignissimo Deo liberalissimè præventi, subito innovantur.

Interim quidem licebit ei etiā alijs orationibus, gratiarum actionibus, & divinis laudibus insistere: singularis tamen ejus occupatio erit in rationabili luctu, & peccatorum suorum persecutione.

tionem. Si non invenit lacrymas exteriores, non conturbetur: nam interioribus lacrymis non caret, cui omne vitium verè displicet.

Quando altero exercitationu (u-ni-ti-v-a scilicet) genere sit utendū.

Postquam igitur per salutarem fletus seu contritionis amaritudinem, imago Dei interiùs aliqua ex parte reformata fuerit; ipse majore fiducia jam accepta, alterum illud exercitationis exemplum, quod superiùs proposui, utiliùs imitari poterit. Eriget itaque se humiliter, & ad intimiorem cœlestis Sponsi familiaritatem ferventer præparabit.

Qui infirmiore & frigidior est affectu, quibus fovendi potest.

Quamdiu autem adhuc infirmior frigidiorque est, sæpè excitabit in se divini amoris igniculum, per seriam incarnationis vel passionis Vnigeniti Dei meditationem, conferens de his suaviter cum anima sua: ex qua meditatione succensus, mox ad orationem & ad aspirationes convertetur, ipsi summo bono spiritum suum per eas unire desiderans.

Quam facile sit amoris divini exercitium.

Si persistit crebrò hac ratione cor in amorem Dei compellere, eò brevi perveniet, ut statim primæ mentis conversione aut aspiratione, sine præmeditatione aliqua, se à creaturis, earumque imaginibus sejungere, & in suavitate ipsius divini amoris immergere queat.

Quatenus peccata præterita ad memoriam revocanda.

Deinceps non usque ad eò necesse habebit in sua pœnitentia coram Deo commemorare singula peccata vitæ præteritæ, cordisque intuitum anxie ad ea dirigere; sic enim & libertas, & affectus erga Deum præpedirentur: sed po-

tiùs ad ipsum Deum cor amorosè diriget, detestans interim quidquid ab ipso separare retardareve potest.

Vbi tamen non dicimus, ut quæ peccavit, ea aliquando è memoria sua per negligentiam dilabi permittat: sed volumus, ut illorum † sic reminiscatur, ne ipsa recordatio majori utilitati oblit; itaque summatim potiùs, quàm sigillatim ea Deo quotidie confitebitur.

Sanè minora peccata præsentiori remedio in nobis delentur, dum per dulcem & efficacem amoris affectum ad Deum convertimur, quàm dum nos ipsos in eorumdem consideratione & amara punitione morosius occupamus. Projcet igitur illa in abyssum divinæ clementiæ, ut ibi, veluti scincilla in medio maris, depereant. Omnem inordinatam pusillanimitatem, & superfluos conscientiæ scrupulos, perplexamque diffidentiam prorsus reijcere adnitetur, undecunque emerferint. Nam nisi statim amputata fuerint, diversis modis animi alacritatem præfocant, & profectui interno non parùm incommodant.

† Hæc & alia monita circa dolorem de præteritis seu condonatis peccatis non deponendum totâ vitâ, reperiet Lector apud Doctores Scholasticos in D. Thoma 3. parte Supplemento, quæst. 4. art. 1. Vtrum tota hæc vita sit contritionis tempus: & art. 2. Vtrum expediat continuè de peccato dolere. Explicatur ibidem ad rem præsentem Ecclesiastici c. 5. De propitiato peccato noli esse sine metu, & producit bis doctrina S. Augustini ex lib. de vera & falsa pœnitentia cap. 13.

Speculū Monachorū.

Iugis admissorum confessio surā Deo certo modo faciendā.

Optimum consilium pro ijs quos seriosos dicimus, ut actus amoris contritionis exercere possint, quàm de levissimis aut timorosis anxietatibus.

Speculū
Mona-
chorū.

4.
Cuique
capacita-
tu sua ra-
tio habi-
da nihil
agatur
supra vi-
res & ex-
tra mo-
dum.

Attende
indifere-
te Mona-
che, & no-
li alium
sapere.

Humili-
tatem, nō
arrogan-
tiam ha-
beat co-
natus no-
ster.

Gratia
Dei plus
inuitatur
quā suo
labori.

Porro nihil ultra vires attemptabit, sed sua sorte contentus erit. Si non potest eò pervenire, quò pervenire desiderat; laboret, ut saltem eò perveniat, quò pervenire potest. Nisi sibi malè blandiatur, facile agnoscat, quousque procedere valeat. Liberalis tamen, & omninò liberalis est divina bonitas: quæ ubique mentem dignè præparatam invenerit, ibi copiosissimè se infundere gaudet.

Quare si spiritualis Asceta ad sublimitatem contemplationis, perfectæque charitatis nondum admittitur, cogitet se nondum aptum esse, ut tantum bonum accipiat. Et quid ei prodesset eam gratiam percipere, quā non benè uteretur? Festinet omnia vitia radicibus evellere, ut aptior fiat: verumtamen, sicut dixi, virium suarum terminos non excedat.

Ipsam Dei gratiam non tentet impatienter præcedere, sed eam humiliter subsequatur: spiritū, inquam, illuc violenter impellere non conetur, quò nondum ascendere potest: ne, dum temerè præsumit quod præsumere non debet, suā se violentiā deorsum præcipitet, & collisus temeritatis suæ pœnas exolvat. Sic conetur ad perfectiora, ut tamen conatus ejus effrenem impetum & turbulentam sollicitudinem nesciat.

Mensuram gratiæ sibi datæ attendat; memeritque se longè facilius, tutius, compendiosius, & felicius perventurum ad supremū

contemplationis gradum, hoc est, ad mysticæ Theologiæ comprehensionem, si à mera Dei gratia tractus raptusque fuerit, quā si magno labore suo illuc pertinere fuerit conatus. Discretionē ergò & modum ubique servet, ne per excessum in defectum corruat.

Bonus & dulcis est panis lacrymarum; aliqui tamen eo panem mentem nonnunquam obruunt magis, quā reficiunt: fletibus enim tamdiu & in tanta confractione atque agitatione insistunt, donec & spiritu & corpore sub exercitio nimis extenso aut intenso succumbant. Non tamen negamus, aliquos esse, qui per discretionem, & spiritus sancti adjutorium, diu utiliterque lacrymari possint.

Nonnullos etiam invenire est, qui dum intrus torrente voluptatis Dei inebriantur, seiplos ad majorem impetum intempestive perurgent & extimulant; neque prius ab indiffereta impulsione desistunt, donec læsi confusiq; in seipis concidant, † & ad suavitatem gratiæ deinceps percipiendā inepti reddantur. Igitur fervor, seu impetus internus sic semper moderandus est, ut per eum spiritus confortetur, non extinguatur.

Qui bona capitis habitudine sunt, fervidis aspirationibus in-

† Notabile monitum de impetu spirituali in tempore consolationis non indifferetè extimulando.

ferdum acrius & vigorosius infistere possunt: qui verò debiliori sunt capite, maximè quibus per indiscretionem ipsa debilitas accrevit, non nisi placidè admodum se exercere valent. Quin & quandoque simplicem mentis compunctionem, aut meditationem, vel lectionem, tales vix absq; læsione admittunt, etiam dum alibi caput reclinant. Tantam calamitatem parit indiscretionis vitium.

Medela. Non tamen desperent qui in eam venere necessitatem: sed solerter, quantum in ipsis est, subterfugiant læsionis aut confusionis incommodum, humiliterque à Deo sibi id reddi petant, quo se miserabiliter spoliaverunt. Si Deus eos tandem exaudierit, gratias agant: sin minùs, etiam benedicant Dominum; & propter ejus amorem ac beneplacitum patienter tolerare discant miseriam, quam ipsi sibi conciliaverunt.

6. Caveat etiam internus Asceta omnem inconstantiæ & instabilitatis levitatem. Ea exercitia assumat, quæ bona sunt: & in his, quæ assumpserit, perseveret, etiã si aliquando minùs arriserint; ita tamen, ut Spiritus sancti beneplacitum in omnibus sequatur, decreto propriæ voluntatis & ordinationis relicto. Ipse enim Spiritus sanctus diversis modis nos veluti invitare, diversisque semitis ad cellam illam vinariam, & ad thalamum divini amoris introducere consuevit; cujus instin-

ctus ubique animadvertere, promptissimeque sequi debemus, omni proprietate rejeçtæ.

Quare spiritualis Asceta seipsû tanquam paratissimum instrumentum Spiritui sancto semper præsentabit: & in quamcunque partem idem Spiritus eum inflexerit, seu applicaverit, protinus subsequetur. Si quando sursum ad sublimiorem contemplationem, & complexum summi boni tractus elevatusq; fuerit, liberè se totum offeret: quòd si runc vel passio Christi, vel quævis alia sancta meditatio & imaginatio occurrerit, non ibi hærebit, sed expeditus eò transvolabit, quòd à Spiritu vocatur.

Quando dubius vacillat in proposito, ignorans quo pacto in inceptis pergere debeat, prudentum, expertorum, & humilium utatur consilio: sic enim magis proficiet, quàm si sibi fidens secundum proprias ad inventiones procederet.

Interim tamen non omittat sollicitè confugere ad orationis remedia, humiliter petens à Domino in omnibus dirigi & illuminari; nequando deceptus, errorem pro veritate sequatur.

Semper autem meminerit, quia nunquam Deo perfectè vacare poterit; nisi cor ab omnibus, quæ citra Deum sunt, liberum & expetitum habeat.

Speculè Monachorù.

Cujus dicitur Hui per omnia prærendum.

Pacilans aliorum consilio fulciendus.

Et orationis auditoria.

Libertas ab omni creatura.